



4 mars 2026

Hållbarhetsbokslut 2025





Inledning

Kommunens årliga Hållbarhetsbokslut beskriver ett antal utvalda indikatorer med utgångspunkt från de globala målen för Agenda 2030. Bokslutet speglar kommuninvånarnas och kommunkoncernens miljösituation, livskvalitet och försörjning under året som gått. Kommunens välfärdsuppdrag ligger i linje med målen i Agenda 2030 och ingår i kommunens ordinarie verksamheter.

Underlaget till Hållbarhetsbokslutet kommer från officiell statistik. Sist i rapporten finns två tabeller från den öppna databasen Kolada. En med nyckeltalen för Agenda 2030 och en med Hållbar utveckling och livskvalitet under perioden 2020–2024, (statistik för 2025 saknas för många områden än).

Vision 2030 för Västerviks kommun

”Livskvalitet varje dag”

Vår vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Ett samhälle där medborgarna, gamla som unga, känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, arbeta och bo. Vision 2030 är antagen av kommunfullmäktige 2017-06-19.

Så här skapar vi livskvalitet varje dag till år 2030:

1. Samverkan och innovation – för en tryggad välfärd
2. Kommunikationer – Närmare varandra och omvärlden
3. En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva
4. Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling
5. Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun
6. Utbildning och kompetens i toppklass
7. En rik och varierad kultur och fritid
8. Alla är delaktiga och känner trygghet

Varje visionsmål har en beskrivning samt ett par prioriterade inriktningsområden till år 2030. Sedan 2024 års hållbarhetsbokslut redovisas måluppfyllelsen i en egen rubrik under varje Agenda 2030-mål.

Hållbarhetsnätverket

Hållbarhetsnätverket i Västerviks kommun består av ett tjugotal representanter från de olika enheterna, förvaltningarna och kommunala bolagen, som sammankallas av hållbarhetsstrategen på samhällsbyggnadsenheten. Under 2025 träffades nätverket tio gånger för att diskutera hållbarhetsfrågor fördelade på de tre dimensionerna:

- Ekologisk hållbarhet (8 agendapunkter)
- Social hållbarhet (7 agendapunkter)
- Ekonomisk hållbarhet (1 agendapunkt)
- Övergripande över alla dimensioner (4 agendapunkter)

Åtta föredragande gäster deltog också. Exempel på hållbarhetsfrågor som togs upp i hållbarhetsnätverket 2025 är: miljösaneringar, invasiva arter, seniorstöd, nya socialtjänstlagen och hållbarhet i upphandlingar. Hållbarhetsnätverket deltog också i två externa sammankomster: En livsmedelskonferens och ett dialogmöte kring social hållbarhet för nya översiktsplanen.



Innehåll

Hållbarhetsbokslut 2025	1
Inledning	2
Vision 2030 för Västerviks kommun	2
Hållbarhetsnätverket	2
Innehåll	3
Hållbar utveckling och Agenda 2030	4
Hur mäter vi hållbarheten?.....	4
Mål 1 Ingen fattigdom	5
Mål 2 Ingen hunger.....	6
Mål 3 God hälsa och välbefinnande	8
Mål 4 God utbildning för alla	11
Mål 5 Jämställdhet.....	14
Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla	16
Mål 7 Hållbar energi för alla	19
Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	22
Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	24
Mål 10 Minskad ojämlikhet	27
Mål 11 Hållbara städer och samhällen	29
Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.....	31
Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna	35
Mål 14 Hav och marina resurser.....	37
Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald	39
Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen.....	41
Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap	43
Hur går vi vidare mot ett hållbart samhälle?	45
Källor	46
Bilagor	46
Bilaga 1. Koladatabell: Agenda 2030 – Globala målen för hållbar utveckling	46
Bilaga 2. Koladatabell: BRP+, Hållbar utveckling och Livskvalitet.....	46



Hållbar utveckling och Agenda 2030

Kommunens årliga Hållbarhetsbokslut beskriver ett antal utvalda indikatorer med utgångspunkt från Agenda 2030. Bokslutet speglar kommuninvånarnas och kommunkoncernens miljösituation, livskvalitet och försörjning under året som gått. Hållbarhetsindikatorerna hjälper oss att beskriva situationen i Västerviks kommun i förhållande till omvärlden. Hållbarhetsbokslutet är indelat efter de 17 globala Hållbarhetsmålen, Agenda 2030.

FN:s globala hållbarhetsmål balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Hållbarhet handlar om att hushålla med jordens resurser och tillgodose våra behov idag utan att försämra möjligheterna för kommande generationer. Utmaningarna i hållbarhetsarbetet är till stor del globala, men lösningarna oftast lokala. För Västerviks kommun innebär detta att arbeta lokalt med ett helhetsperspektiv på samhällsutvecklingen. Kommunens välfärdsuppdrag ligger i linje med målen i Agenda 2030 och ingår i kommunens ordinarie verksamheter.

Hur mäter vi hållbarheten?

Underlaget till Hållbarhetsbokslutet kommer från officiell statistik som Statistiska Centralbyrån (SCB), Folkhälsomyndigheten, Tillväxtverket, Naturvårdsverket och SMHI tagit fram. Andra mer lokala uppgifter härrör från regional miljöövervakning, Energikontor Syd, Västervik Framåt, kommunala enkäter eller sammanställningar inom kommunens förvaltningar och bolag. Uppgifterna gäller för 2025 om det inte finns något annat årtal angivet. Tyvärr är det en stor eftersläpning i delar av den officiella statistiken, i synnerhet inom energi- och klimatsektorn.

Som medlem av Sveriges Ekokommuner följer Västerviks kommun i samarbete med Miljöbarometern 12 gröna nyckeltal som är gemensamma för ekokommunerna. Genom åren har nyckeltalen reviderats och bytts ut. För ytterligare fördjupning se länk: ([Miljöbarometern - Gröna nyckeltal - Västervik](#))

Rådet för kommunala analyser (RKA) sammanställer nyckeltal som rapporteras in från kommuner och olika myndigheter i den öppna databasen Kolada. Som bilagor till Hållbarhetsbokslutet finns två Koladarapporter för Västerviks kommun åren 2020–2024. Bilaga 1: Agenda 2030 – *Globala målen för hållbar utveckling* och bilaga 2: BRP+, *Hållbar utveckling och Livskvalitet*.

För några utvalda nyckeltal finns diagram som visar trenden för nyckeltalet i kommunen under en längre period jämfört med länet och riket som helhet. Pilar i olika färger indikerar om utvecklingen under de senaste tre åren gått åt rätt eller fel håll, eller om den är oförändrad.

Trend i Västerviks kommun:	Utvecklingen går åt rätt håll	→
	Utvecklingen går åt fel håll	←
	Utvecklingen är oförändrad	—



Mål 1 Ingen fattigdom

Målet handlar inte bara om brist på pengar, utan också om vilka möjligheter som finns till socialt stöd och säkerhet. Kommunens ansvar för social omsorg innebär att den som lever i stor ekonomisk utsatthet kan få hjälp.

Färre behövde ekonomiskt bistånd under 2025

Ekonomiskt bistånd är ett sista alternativ när man inte längre klarar att försörja sig själv. Under 2025 minskade antalet hushåll som behövde ekonomiskt bistånd från totalt 382 till 359, jämfört med år 2024. Kommunen samverkar med Arbetsförmedlingen för att stötta personer och hushåll som står långt från arbetsmarknaden. Målet är att fler ska komma i jobb eller studier och få en hållbar försörjning. 77 % av de avslutade ärenden 2024 har ej återaktualiserat inom ekonomiskt bistånd ett år efter avslut.

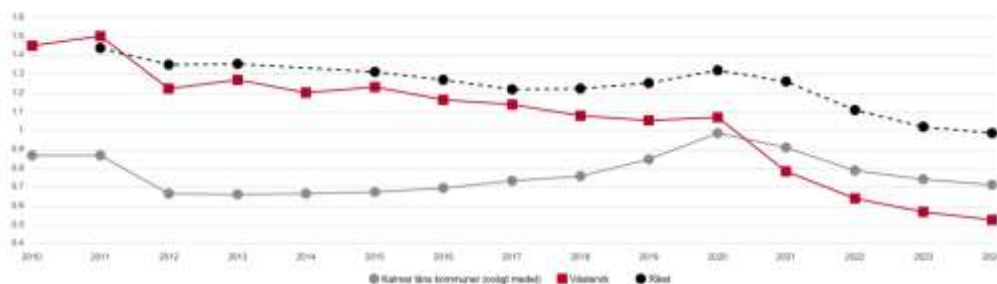
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, och Visionsmål 4 Alla är delaktiga och känner trygghet främjas bland annat av kommunens samverkan med Arbetsförmedlingens arbete.

Indikator för AGENDA 2030 – Långvarigt ekonomiskt bistånd

Andelen hushåll i Västerviks kommun som behöver ekonomiskt stöd under en längre tid (10–12 månader) fortsätter att minska. Figuren nedan visar utvecklingen av andelen biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (Kolada 2026).

Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen. 2010-2024.



Grött-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026)

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll



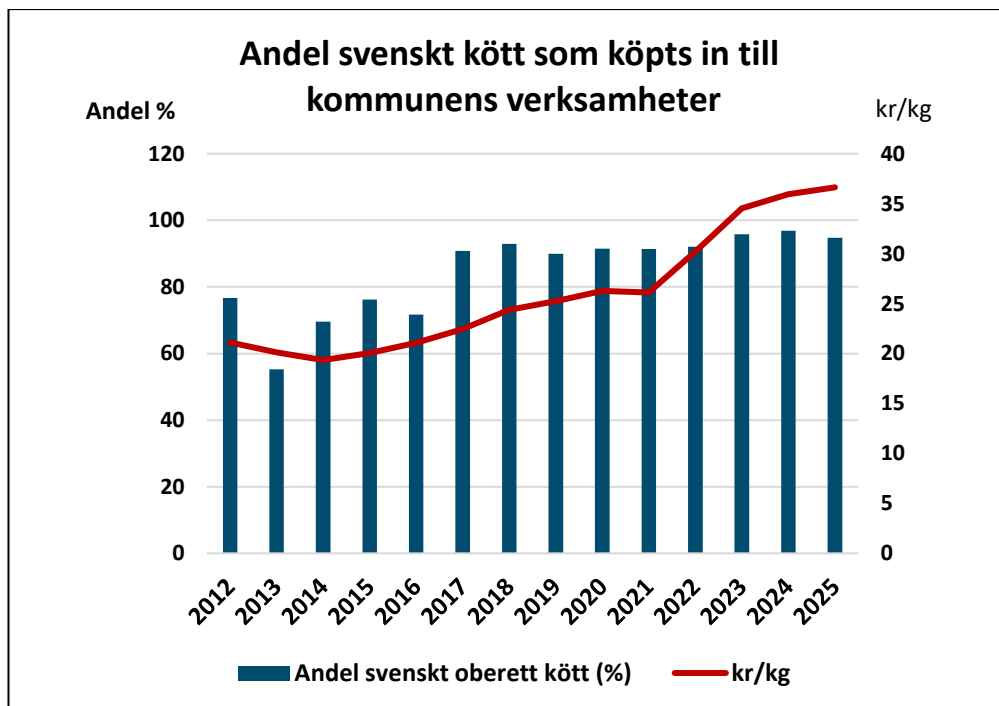


Mål 2 Ingen hunger

Målet innebär att avskaffa hunger och förbättra människors tillgång till näringsrik mat. Det handlar om att trygga livsmedelsförsörjningen och att främja ett hållbart jordbruk. Torka och översvämningar ökar i världen på grund av ett förändrat klimat och är, enligt FN, en viktig anledning till missväxt och svält.

God måltidskvalitet i skolan

Måltiderna anpassas efter barnens preferenser, med fokus på populära rätter samt att samtliga skolor erbjuder två alternativa maträtter till lunchen och ett av dessa alternativ är en klimatsmart meny alternativt ett lakto-ovo -vegetarisk maträtt. Måltidsservice strävar efter att ge barn näringsriktiga måltider genom att anpassa menyer enligt nordiska näringsrekommendationer och minska köttkonsumtion till förmån för vegetabiliska alternativ, vilket även stödjer miljösmarta val.



Figuren visar andel svenskt kött som köpts in till kommunens verksamheter samt kostnadsutvecklingen under perioden 2012–2025. (Upphandlingsenheten 2026).



Säker och näringsriktig kost i skolan

Måltidsservice ser till att alla barn får en bra och näringsrik lunch varje dag. Menyerna är näringsberäknade och anpassade efter barnens behov. Barn som behöver specialkost får trygg och säker mat tack vare tydliga rutiner. Genom att använda fler svenskodlade råvaror och utveckla rätter som kombinerar kött och växtprotein skapas mer hållbara och framtidssäkra måltider.

Nationell livsmedelsstrategi

Den nationella livsmedelsstrategin som uppdaterades under 2025 har som mål att till år 2030 öka produktionen av svenska livsmedel, öka robustheten i livsmedelskedjan samt främja gastronomi. Västerviks kommun bidrar till att uppfylla målet genom att arbeta för en bättre vattenkvalitet, samarbeten med hållbarhetsinsatser i lantbruket och att se till att livsmedel hanteras på ett hygieniskt och säkert sätt i våra verksamheter. Inom skola, vård och omsorg arbetar kommunen för att minska matsvinnet och att se till att kosten som serveras är hälsosam och näringsriktig. Brukningsvärd jordbruksmark får bara tas ur produktion och utnyttjas för byggnation om marken ska användas till viktiga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annat sätt. Att ta värdefull jordbruksmark ur produktion för byggnation är idag sällsynt i Västerviks kommun.

Visionsmål för Västerviks kommun

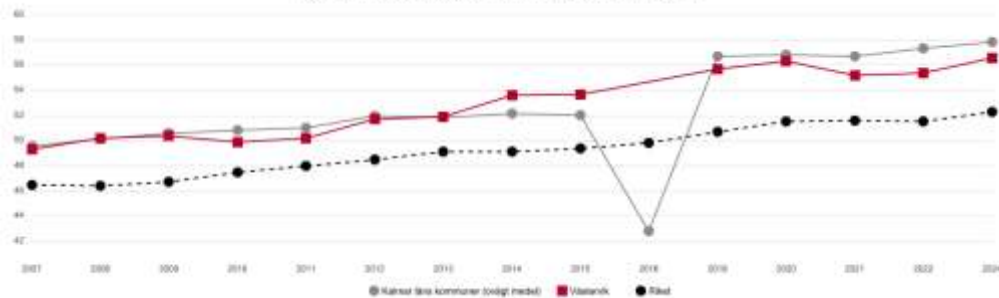
Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas av kommunens upphandling av svenskt kött och arbete för att minska matsvinnet.

Indikator för AGENDA 2030 - Ohälsosamma matvanor

Ohälsosamma matvanor en riskfaktor hos befolkningen. Andelen kommuninvånare med fetma (BMI över 30) ökade med en procentenhet till 23 % 2024. (Kolada 2026).

Invånare med fetma, andel (%). 2007–2024

Invånare med övervikt eller fetma, andel (%). Källa Kolada



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket. (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt fel håll





Mål 3 God hälsa och välbefinnande

Att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa är en grundläggande uppgift för kommunen. Regelbunden fysisk aktivitet främjar både hälsa och välbefinnande och har även en sjukdomsförebyggande effekt.

Kultur och hälsa

Kulturen bidrar till social gemenskap och är en mänsklig och samhällelig resurs som bland annat erbjuder trygga och hälsofrämjande fritidsmiljöer för barn och unga, invånare och besökare i kommunen.

Insatser från naturum Västervik

Naturum Västervik har under året samarbetat med kommunens mobila aktivitetsteam. Syftet var att aktivera förskolebarn tillsammans med boende på äldreboende som ofta har en rik utemiljö som sällan används. Aktivitetsteamet, naturumguide, de boende och förskolebarnen träffades och det blev en hel del naturvägledning främst om ängar, ängsväxter och pollinering. Uppskattat av alla åldrar.

Naturum Västervik erbjöd även ett varierat programutbud för allmänheten och föreningslivet. Under 2025 genomfördes 100 exkursioner med drygt 800 deltagare.

Tillgängliga lekplatser

Lekplatsen vid Smörblomsvägen i Gamleby byggts klart och invigdes sommaren 2025. I Västervik har lekparkerna vid Breviksparken samt vid Idgatan fått ny linbana och nya gungor. Ett tiotal lekparkar har dessutom fått förnyad fallskyddssand.

Projekt Seniorstöd

Västerviks kommun har sedan hösten 2025 varit i gång med projektet Seniorstödet, en stödfunktion för alla som är 65 år eller äldre. Seniorstödet är ett initiativ som har stöd av nya socialtjänstlagen som verkar för att främja att Socialförvaltningen arbetar förebyggande, är mer tillgänglig och arbetar enligt kunskap och beprövad erfarenhet gentemot de som söker hjälp och stöd från kommunen. Projektet har också vuxit fram utifrån samhällsdiskussionen som pågår nu med att stärka den psykiska- och den existentiella hälsan hos äldre. Seniorstödet är kostnadsfritt och finns för de som behöver någon att prata med, få råd och stöd i vardagen eller hjälp att hitta rätt bland kommunens och samhällets olika verksamheter och aktiviteter.



Initiativet bygger på två huvuddelar varav det ena är samtalskontakt kring allt från vardagsfrågor till större livsreflektioner. Det kan ske enskilt eller i små grupper. Det andra är hjälp med lotsning och rådgivning för hjälp att hitta rätt bland aktiviteter, föreningar, kommunens och regionens tjänster samt andra aktörer som erbjuder social gemenskap och stöd. I lots- och rådgivningsdelen finns det också ett digitalt seniorstöd med samlade tips och råd på kommunens hemsida. Tanken är att göra det enkelt att hitta gemenskap, information och praktisk hjälp. Seniorstödet vill också minska ensamhet och skapa trygghet och delaktighet för kommunens seniorer. Projektet är planerat att pågå till 2028.

Västerviks kommun satsar vidare på hälsa och arbetsmiljö

Västerviks kommun arbetar prioriterat och långsiktigt för att stärka chefers och medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö. Arbetet utgår från forskningsbaserade friskfaktorer – de förutsättningar som behöver finnas på plats för att skapa attraktiva, hållbara och välfungerande arbetsplatser. Friskfaktorerna lyfter sådant som tydligt ledarskap och kommunikation, delaktighet, rättvis och transparent styrning, socialt klimat, kompetensutveckling samt balans mellan krav och resurser. Genom att arbeta systematiskt med dessa faktorer kan verksamheter stärka både arbetsmiljö, kvalitet och långsiktig hållbarhet. Målet är att det förebyggande och främjande arbetssättet ska vara integrerat i hela organisationen. Genom att arbeta förebyggande vill kommunen skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv och en robust verksamhet över tid.

Kommunanställdas sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland kommunanställda har gått från 6,69% 2023, ner till 5,91% 2024 och ökat igen till 6,23% 2025. Kvinnor är i högre grad sjukskrivna än män, vilket följer den nationella trenden. Sjukfrånvaron har ökat i alla åldersgrupper. Frånvaron är högst i gruppen 50 år eller yngre. Kommunens sjukfrånvaro var 2023 och 2024 lägre än snittet i Kalmar läns kommuner (data för 2025 är inte klart ännu).

Socialförvaltningens insatser för äldre

Mobila aktivitetsteamet erbjuder medborgare som är 65 år och äldre, möjlighet att delta i evenemang, aktiviteter och utflykter inom kultur och hälsa. Verksamheten främjar samvaro och delaktighet för äldre, både på särskilda boenden och offentliga platser. Att upprätthålla befintliga relationer och knyta nya kontakter bidrar till en meningsfull vardag, stärker gemenskapen och minskar risken för ofrivillig ensamhet. Verksamheten med hälsosamtal som insats mot ofrivillig ensamhet har fortsatt och utvecklats. Samarbeten med hälsocentralerna har lett till förskrivningar till sociala aktiviteter som främjar samvaro och delaktighet.

Trivsamt och integrerat måltidsmiljö i skolan

En lugn och trygg skolmåltidsmiljö är viktig för att barn ska må bra. Måltidsservice och skolorna arbetar därför tillsammans för att minska stress och buller i matsalarna och se till att alla får tillräckligt med tid att äta. Vuxna i matsalen stödjer barnen och uppmuntrar till att prova ny mat.

Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva,
Visionsmål 7 En rik och varierad kultur och fritid samt,
Visionsmål 8 Alla är delaktiga och känner trygghet, främjas av insatserna för det här målet.

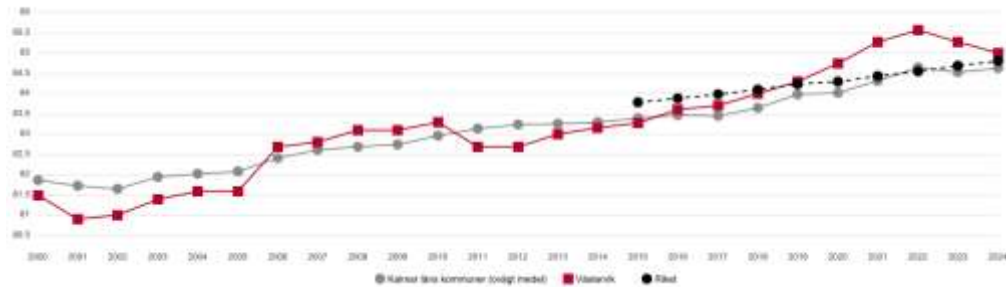


Indikator för AGENDA 2030 – Medellivslängd för kvinnor och män

Medellivslängden följer en ökande trend hos befolkningen, även om den för kvinnor i Västerviks kommun har sjunkit något de två senaste åren till 85,0 år. För männen i Västerviks kommun var den oförändrad på 81,5 år 2024. (Kolada 2026).

Medellivslängd kvinnor, år 2000–2024

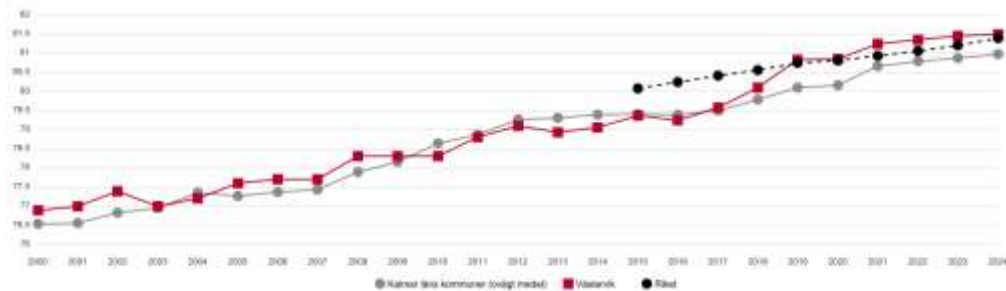
Medellivslängd kvinnor, år. Källa Kolada



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada 2026).

Medellivslängd män, år 2000–2024

Medellivslängd män, år. Källa Kolada



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





Mål 4 God utbildning för alla

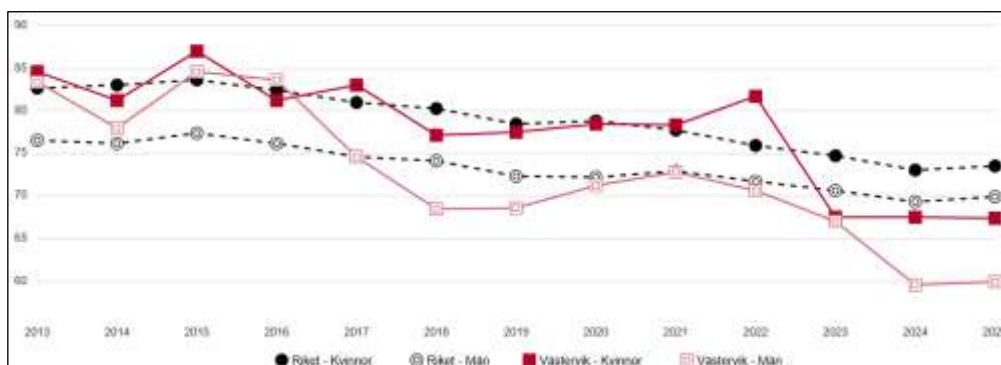
Målet handlar om att säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Livslångt lärande

För att stärka det livslånga lärandet börjar insatserna redan i tidig ålder. Genom naturum Västervik får barnen i förskoleålder och skolan tidiga år en stark koppling till miljö och hållbarhet, medan grundskolans arbete med systematiskt karriärlärande utvecklar elevernas valkompetens. Genom modeller för modern arbetslivsorientering (MOA) och nära samarbete mellan skola och näringsliv (SKAL), får eleverna i årskurs 2–9 regelbundet möta olika yrken och branscher. Genom aktiviteter som arbetsplatsbesök och verklighetsbaserade projekt skapas en tydlig bro mellan skola, fortsatt utbildning och arbetsmarknad.

Dessa samlade insatser syftar till att höja utbildningsnivån i kommunen och ge varje individ verktygen för väl underbyggda val i ett livslångt lärande.

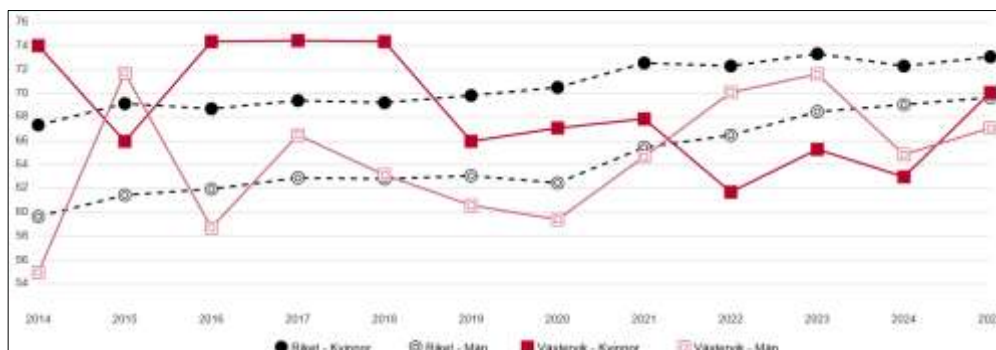
Elever i årskurs 6 som uppnått betygsriterier i alla ämnen, hemkommun, andel (%)
Källa: Kolada (2026)



Kommentar till diagrammet: samtliga uppgifter avser elever i skolor med betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet. Antal elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven (betyg A-E) i samtliga ämnen som eleven läser dividerat med antal elever i årskurs 6 totalt. Multiplieras med 100 för redovisning i procent. Avser elever folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola. Elever med okänd bakgrund ingår. För dessa elever anges kommunen där de går i skolan som hemkommun. OBS! Måttet är inte direkt jämförbart mellan kommunerna på grund av att eleverna läser olika ämnen och olika antal ämnen i årskurs 6. Källa: Skolverket och SCB.



Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%). Källa: Kolada (2026)



Kommentar till diagrammet: antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för tre år sedan som med examen inom tre år, inkl. IM dividerat med antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för tre år sedan, inkl. IM. Elever som vid utbildningens början saknar svenskt personnummer (t ex nyanlända elever som ännu inte blivit folkbokförda) ingår ej. Från och med år 2021 exkluderas IB elever. Källa: SCB.

Campus Västervik

Campus Västervik är ett lokalt, kommunalt campus som gör högre utbildning och forskning tillgänglig även på platser långt från universitet och högskolor. Verksamheten utgår alltid från lokala och regionala behov av kunskap och kompetens, och Campus har som mål att erbjuda 1 000 eftergymnasiala studieplatser till år 2030.

Under 2025 erbjöds totalt 480 studieplatser fördelade på sju högskoleutbildningar på grundnivå, fyra på avancerad nivå, två yrkeshögskoleutbildningar, ett förberedande program (basår) samt ett flertal kurser. Campus Västervik arbetar löpande med att identifiera arbetsmarknadens kompetensbehov i Västerviks kommun och omsätta dessa i relevanta utbildningar och kompetensinsatser som stärker både lokala arbetsgivare och framtidens kompetensförsörjning.

Forskningen vid Campus har särskild inriktning mot innovativ välfärd och social hållbarhet på landsbygden. Under 2025 bedrevs sex aktiva forskningsprojekt och ett projekt avslutades. Därutöver genomfördes ett regionalt utvärderingsuppdrag. Forskningen omfattar bland annat digitala vårdtjänster inom primärvården, hedersrelaterade normer bland ungdomar samt landsbygdsungdomars framtidsorientering. Genom seminarier och föreläsningar sprids ny kunskap lokalt och bidrar till att stärka kommunens utveckling.

Campus Västervik spelar även en viktig roll i att stödja livslångt lärande och kompetensutveckling inom både näringsliv och offentlig sektor. Detta sker bland annat genom projekt med fokus på behovsanpassade kompetenshöjande insatser. Under 2025 deltog cirka 270 personer från olika företag i kommunen i sådana insatser, vilket skapat konkreta utvecklingsmöjligheter för både verksamheter och individer.

Kulturskola och naturum

Kulturskolans verksamhet främjar barns och ungas lärande och delaktighet i samhälle och kulturliv. Naturum Västervik har under 2025 erbjudit en mängd olika aktiviteter och lektioner till skolor och förskolor. Aktiviteterna och lektionerna är förankrade i läroplanen och Agenda 2030.



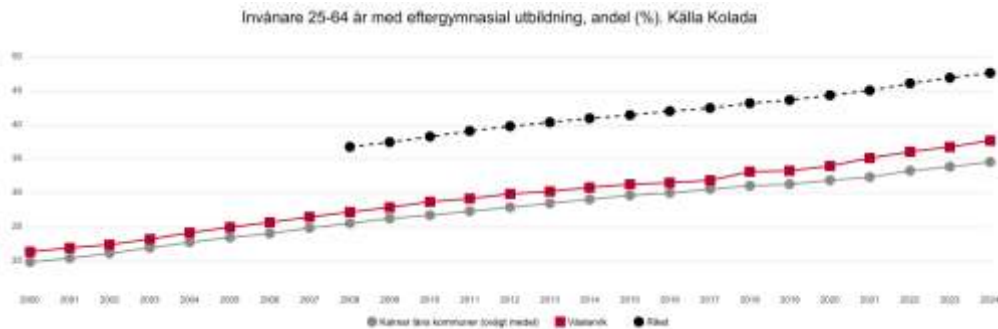
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 6 Utbildning och kompetens i toppklass, främjas bland annat av grund- och gymnasieskolornas arbete för förbättrade skolresultat samt Campus Västerviks och naturum Västerviks verksamheter högskoleutbildningar respektive naturundervisning.

Indikator för Agenda 2030 – Eftergymnasial utbildning

Målet är att andelen invånare i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning ska öka. Andelen med eftergymnasial utbildningsnivå är ca 10% färre i Västervik jämfört med riket som helhet.

Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%). 2000–2024.



Gränt-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026)

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll →



Mål 5 Jämställdhet

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Kommunerna har ansvar att ge medborgarna likvärdig service oavsett kön. Det är inte heller bara en fråga om rättigheter, utan handlar också om kvalitet och effektivitet i verksamheten.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Kommunen bedriver ett systematiskt arbete för att motverka diskriminering. Alla nya chefer utbildas i värderingar och likabehandling. I samband med Internationella Kvinnodagen anordnade Västerviks kommun ett öppet frukostseminarium om minskad ojämlikhet. Temat var att i stor grupp identifiera utmaningar och diskutera lösningar samt få ta del av goda initiativ som kommunen och andra organisationer genomfört inom ämnet. Kommunen deltog också i ett nätverk med den ideella stiftelsen Allbright, kopplat till jämställdhet.

De flesta företagsledare är män

Av de 175 nya företag som startades i Västerviks kommun under 2025 var 29,1 % kvinnliga företagsledare vilket är en längre andel jämfört med riket.

Område	Andel nystartade företag med kvinnliga företagsledare	Andel inflyttade företag med kvinnliga företagsledare
Västervik	29,1%	30%
Riket	33,7%	-

Lika lön för lika arbete

Könsfördelningen bland kommunens anställda är 72 % kvinnor och 28 % män. Kommunen arbetar systematiskt för att säkerställa att lönerna är jämställda. Varje år genomförs en lönekartläggning för att förebygga, identifiera och åtgärda osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Om sådana upptäckt så upprättas en handlingsplan för att åtgärda dem.

Chefers förutsättningar ur ett jämställdhetsperspektiv

En översyn av chefers förutsättningar har genomförts i en kommunal förvaltning. Metodiken i Chefoskopet framtaget av Sunt arbetsliv användes för detta. Behov av utvecklingsinsatser, både på kommunövergripande- och förvaltningsnivå, identifierades. Förvaltningen påbörjade en förtätning av chefsnärvaron där det behövdes, tydliggjorde innehållet i enhetschefs-befattningarna och följer därefter



ett ledarutvecklingsprogram med innehåll som hållbart ledarskap, psykologisk trygghet samt genomförandekraft. Alla chefer i förvaltningen ingår nu i tvärgrupper för att stödja varandra i sitt dagliga och långsiktiga arbete som ledare, allt i syfte att skapa en hållbar och utvecklande arbetsmiljö för medarbetarna. För att utforska frågan än mer ur ett jämställdhetsperspektiv vore det utvecklande att genomföra kartläggningen på övriga förvaltningar i kommunen.

En kommun fri från våld

Västerviks kommun genomförde under hösten en stor kampanj om en kommun fri från våld och mäns våld mot kvinnor. Information gavs till näringslivet och informationsmaterial togs fram för arbetsplatser i Västervik med omnejd. En chefsutvecklingsdag som hade temat en kommun fri från våld och mäns våld mot kvinnor anordnades också. Deltagarna fick ta del av föreläsning och workshopar på temat. Ett förslag till hur hela kommunen kan arbeta mot målet *En kommun fri från våld* arbetades fram och ska upp för politiskt beslut under våren 2026. Förekomsten av hedersförtryck ibland kommunens unga kartlades i samverkan med Campus Västervik. Rapporten ska presenteras i mars 2026.

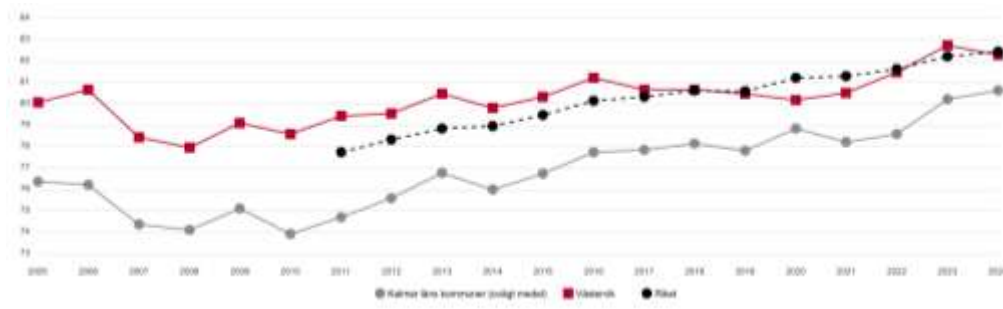
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, Visionsmål 8 Alla är delaktiga och känner trygghet, främjas båda av kommunens arbete med jämställdhet.

Indikator för AGENDA 2030 – Inkomstskillnader mellan män och kvinnor

Det finns tydliga strukturella skillnader mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden. Män har i genomsnitt högre inkomster än kvinnor. Kvinnors genomsnittsinkomster har ökat mer än mäns inkomster under 2000-talet. Men fortfarande har männen totalt sett betydligt högre inkomster än kvinnorna. Det gäller både förvärvsinkomster och kapitalinkomster. Fem år efter examen har Sveriges kvinnor i genomsnitt nästan 25 % lägre arbetsinkomst än män med en lika lång utbildning. Det beror i hög grad på att många kvinnodominerade utbildningar leder till låga inkomster. Men kvinnor tjänar i genomsnitt mindre än män även bland de som har samma utbildning. I Västervik ligger de kvinnliga kommuninvånarnas mediannettoinkomst på 82,3 % av männens vilket är minskning jämfört med 2024 samt under nivån för riksgenomsnittet.

Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%). 2005-2024.



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026)

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling. Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel.

Dricksvatten

Kommunen har ett stort ansvar att tillhandahålla ekonomiskt överkomligt och säkert dricksvatten av god kvalitet till kommuninvånarna. I Västerviks kommun är det bolaget Västervik Miljö & Energi AB som levererar det kommunala allmänna dricksvattnet. VMEAB renar sjö- och grundvatten och levererar friskt dricksvatten till cirka 85 % av alla som bor i Västerviks kommun. Alla de större tätorterna, Västervik, Gamleby och Ankarsrum utnyttjar ytvatten från sjöar till dricksvatten.

2025 fortsatte utredningen om Edsåsen och Storsjön Edsbruk som framtida huvudvattentäkt. Då utredningar visat på kvalitetsproblem och behov av omfattande rening görs nu en översyn där huvudalternativet jämförs med andra alternativ enligt vattentjänstplanen. Den andra etappen av den omfattande förnyelsen av huvudvattenledningar mellan sjön Hjorten och Västerviks stad färdigställdes under 2025.

Förnyelse av avloppsnät och reningsverk

Arbeten med den omfattande ombyggnationen av Lucerna reningsverk pågår för fullt. 2028 ska verket vara klart. Det färdigställda reningsverket kommer att bli en toppmodern anläggning med den senaste reningstekniken som klarar de nya/högt ställda miljökraven och med en kapacitet för 40 000 personekvivalenter. Ombyggnationen innefattar också täckning av slambassänger för omhändertagande av metangas och ökat omhändertagande av egenproducerad gas för el- och värmeproduktion. Gränsvärdena för bly, kadmium och kvicksilver i kommunens avloppsslam klaras med god marginal. Stort VA-förnyelsearbete har 2025 färdigställts på Stora Trädgårdsgatan.

Klimatanpassning

Via Projekt WaterMan har Västerviks kommun arbetat med långsiktigt hållbar vattenhantering och klimatanpassning. I Västervik utvecklas återanvändning av vatten och arbetet med att ersätta dricksvatten med dagvatten där det är möjligt. 2025 bevattnades blomurnor och nyplanterade träd med uppsamlad dagvatten i både Västervik och Gamleby. Fler multidammar har anlagts 2025. En damm på 2 000 kubikmeter för återanvändning av vatten vid Tjustvallen i Gamleby, och en



mindre vid Mariebergs trädgård i Piperskärr. Bostadsbolaget har under året anlagt lokal uppsamling av takvatten för demonstration vid kommunhuset och utvecklat bevattning med regnvatten vid flera bostadsområden. I Karstorps industriområde i Västervik har helhetslösningar för långsiktigt hållbar dagvattenhantering genomförts. Det har gjorts plats för vatten via svackdiken och en damm på 6 000 kubikmeter vilket ger minskade problem vid kraftiga regn och möjlighet till bevattning med dagvattnet.



Plats för vatten och återanvändning av vatten vid Tjustvallen i Gamleby

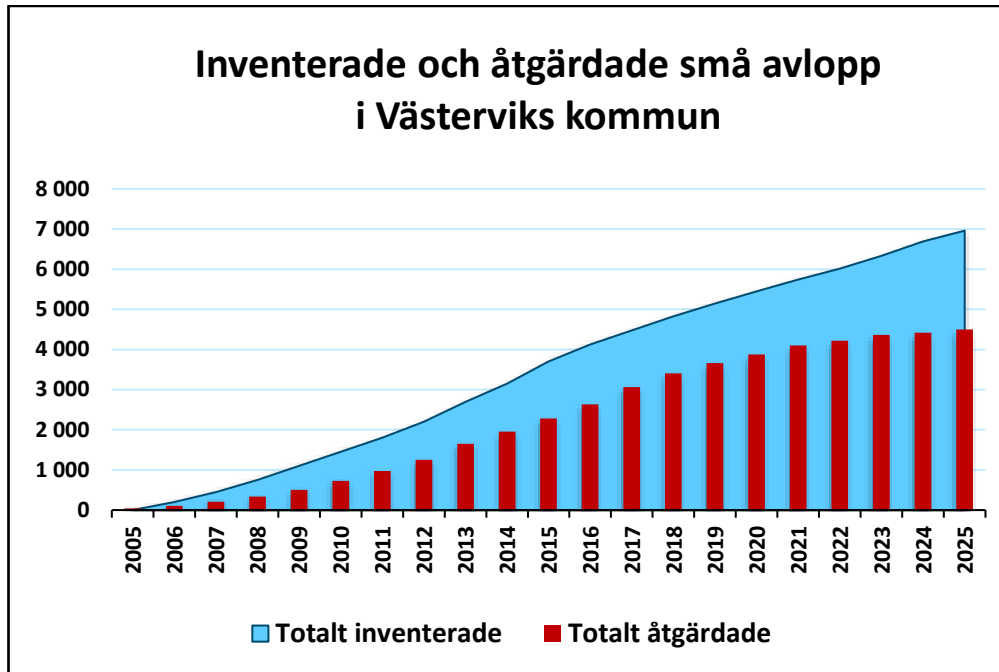
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, främjas av kommunens arbete för en tryggad vattenförsörjning och minskad övergödning i havet.

Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas av kommunens arbete med återanvändning av vatten.

Kommunens indikator – Förbättrade enskilda avlopp

I Västerviks kommun har ca 15 % av husen enskilda avlopp, totalt ca 8 000 stycken. Under 2025 inventerades 270 enskilda avlopp och 80 av dem åtgärdades så att de lever upp till kraven på rening. Totalt sedan starten av avloppsinventeringen 2005 har 6 939 enskilda avlopp inventerats och 4 500 av dem åtgärdats. Västervik Miljö & Energi AB arbetar med att förbättra reningen inom den allmänna anläggningen; avloppsreningsverk och ledningsnät. Enligt en förnyelseplan förbättras varje år prioriterade delar av ledningsnätet vilket minskar utsläppen.



Figuren visar antal inventerade och åtgärdade enskilda avlopp i kommunen 2005–2025 (Miljö- och byggnadskontoret 2025).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll →



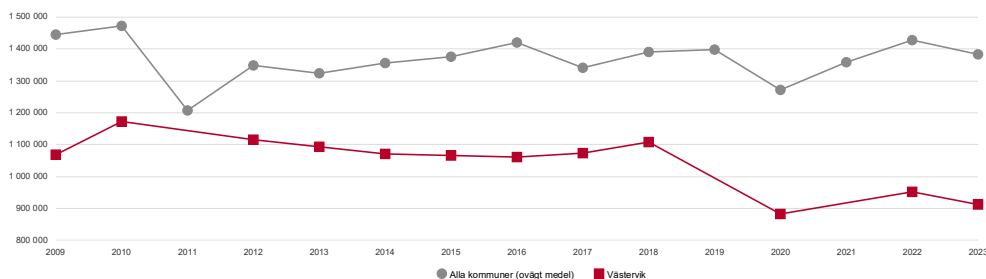
Mål 7 Hållbar energi för alla

Målet innefattar tillgång till pålitlig energi, övergång från fossilbränslen till förnybara och fossilfria bränslen och en fördubbling av den globala takten i energieffektiviseringen till 2030.

Energianvändning totalt

I hela Västervik kommun (geografiskt område) användes år 2023 totalt ca 9,11 TWh energi i alla olika former. Den sektor som använde mest energi totalt sett under 2023 var transportsektorn som ökade något från året innan. (Några senare uppgifter har inte offentliggjorts i Kolada februari 2026).

Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv. 2009–2023.



Grått-alla kommuner, Rött-Västervik. (Kolada 2026).

Lokal produktion av energi

Västerviks värmeverk, Stegeholmsverket, producerar fjärrvärme baserat på biobränslen och avfall, samt el i en kraftvärmepanna. I Gamleby och Ankarsrum finns värmeverk som använder biobränslen. Produktionen av solenergi ökade 2025 med närmare 65 %. Produktionen av vindkraftsel har ökat markant och nästa år kommer samtliga verk att ha ett helt driftår. Lebo och Lervik är de nya som producerar mest medan Blekhem har funnits en längre tid i kommunen. Totalt har kommunen nu arton vindkraftverk i tre områden.

Lokal elproduktion 2025:

Vindkrafts: 185,8 GWh
Sol: 28,2 GWh
Kraftvärme: 13,2 GWh
Vattenkraft: 8,9 GWh



Fjärrvärmeproduktion 2025:

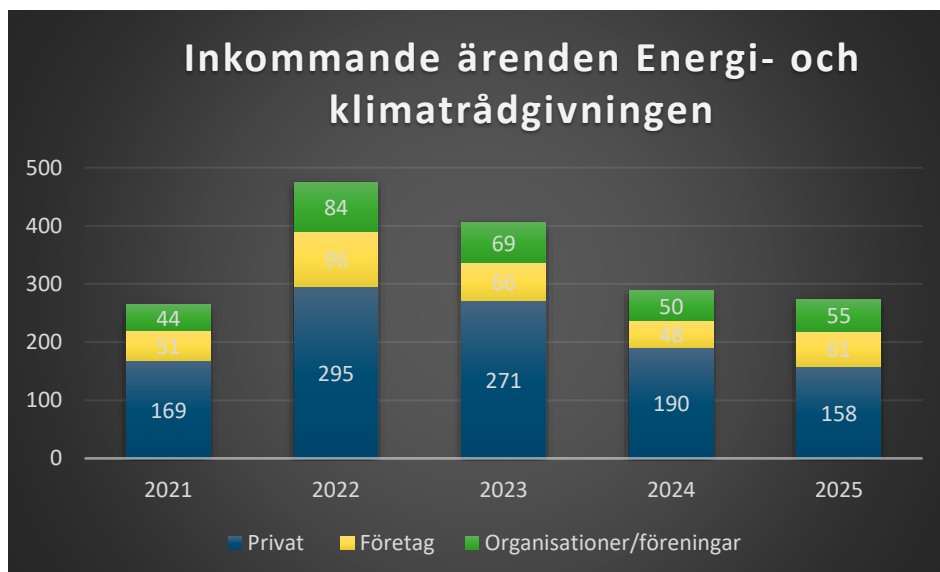
Fjärrvärme: 230,8 GWh

Energirådgivning

Klimat- och energirådgivaren har haft drygt 274 rådgivningsärenden under 2025, fördelat på företag (61 stycken), föreningar (55 stycken) samt privata (allmänheten) (158 stycken). Då företag och föreningar tar längre tid i rådgivningen så har de privata fått stå tillbaka lite.

Rådgivningen utgörs av besök, telefonkontakter och mejlkonversationer. Bredden av frågor är stor och rymmer allt från hur man lever mer klimatanpassat till tekniska frågor om värmesystem.

Energirådgivningen har ansökt om fortsatt ekonomiskt stöd från Energimyndigheten för kommande två åren 2026–2027.



Inkommande ärenden Energi- och klimatrådgivningen 2021-2025.



Energieffektivisering i kommunens fastigheter

Uppvärmning av bostäder och andra lokaler står för ca 65 % av kommunkoncernens totala energianvändning. Både Bostadsbolagets (VBAB) och TjustFastigheters (TFAB) lokaler arbetar kontinuerligt med energieffektivisering. Detta sker i samband med nybyggnation samt i det befintliga fastighetsbeståndet. Bolagen jobbar också med att inkludera ekosystemtjänster enligt principen 3-30-300, där 30 står för att träd ska skugga 30% av husfasaderna vilket ger svalare inomhusklimat sommartid utan energikrävande kylaggregat. 2025 var energianvändningen i befintliga bostäder och lokaler inom VBAB 114,0 kWh per kvadratmeter respektive TFAB bestånd 117,6 kWh per kvadratmeter.

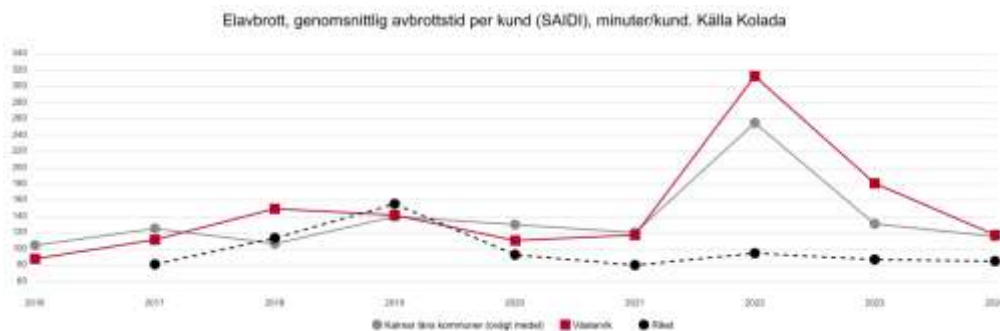
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas båda av kommunens arbete med lokal energiförsörjning och klimat- och energirådgivning.

Indikator för AGENDA 2030 - Strömavbrott

En indikator är den totala avbrottstiden för elavbrott (längre än 3 minuter). 2022 och 2023 var antalet strömavbrott markant fler än vanligt. 2024 har de minskat till den tidigare nivån och var 117 minuter i genomsnittlig avbrottstid per kund i hela kommunen (Kolada 2026).

Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund, 2016-2024.



Grått-Kalmar län, Rött-Västervik, Svart-Riket. (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen är oförändrad





Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Målet innebär att verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Kommunen har en central roll i att rusta medborgarna för framtidens arbetsmarknad och att skapa ett gott företagsklimat lokalt samt vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommunen som arbetsgivare

Inom kommunen sker flera övergripande initiativ för att förbättra arbetsvillkoren för medarbetare, bland annat arbete för att förbättra arbetsmiljö, arbete med friskfaktorer, arbete för att förbättra chefers förutsättningar.

Kommunens ekonomi under 2025

2025 blev ett år präglad av osäkerhet och snabba förändringar i omvärlden. Tullar och hot om handelskrig har dämpat återhämtningen från de senaste årens lågkonjunktur. Riksbanken sänkte under året styrräntan rejält till 1,75 % och inflationen sjönk till nära Riksbankens mål på 2 % vilket lättade trycket något på kommunernas ekonomier. Västerviks kommun har jobbat med effektiviseringar och under året lyckats vända ett budgeterat underskott på 56,2 miljoner kronor till ett överskott på 2,3 miljoner kronor. Kommunkoncernen har fortsatt den höga investeringstakten med bland annat fortsatt byggnation av reningsverk och ny avfallsanläggning. Den demografiska utvecklingen har tyvärr fortsatt i negativ riktning med minskande och åldrande befolkning vilket innebär att omställning i verksamheterna måste fortsätta.

Arbetslöshet i Västervik under 2025

Västerviks kommun utgör en egen arbetsmarknadsregion (FA-region) vilket innebär särskilda utmaningar. Arbetslösheten i Västerviks kommun har under 2025 minskat beräknat som andelen av den registrerade arbetskraften. Arbetslösheten var lägre i december 2025 jämfört med samma period 2024. Det gäller både arbetslösheten totalt, ungdomsarbetslösheten samt arbetslösheten för utrikes födda.

Visionsmål för Västerviks kommun

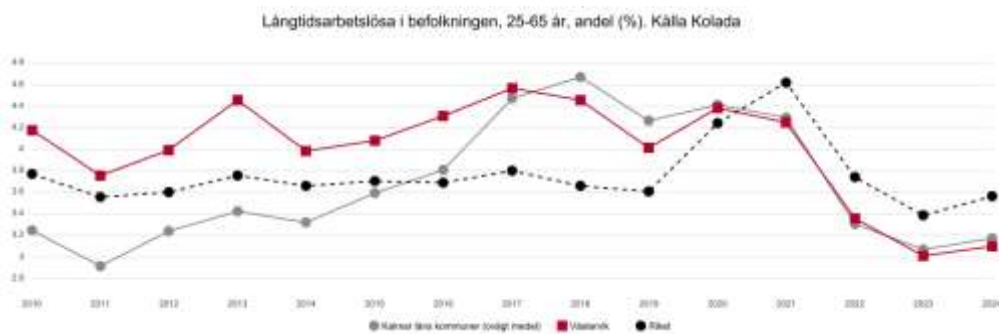
*Visionsmål 3 En attraktiv kommun där människor vill bo, jobba och leva, och
Visionsmål 5 Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun, främjas båda av kommunens arbete med ekonomi och arbetsmiljö.*



Indikator för AGENDA 2030 – Långtidsarbetslöshet

Långtidsarbetslösheten i kommunen ökade under 2025, från 3,1% till 3,2%. En person som varit arbetslös i mer än ett halvår räknas som långtidsarbetslös. Arbetsförmedlingen bedömer att långtidsarbetslösa har en betydligt svagare ställning på arbetsmarknaden och utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa med kort utbildning. Fler behöver därmed ta del av utbildningsinsatser och subventionerade anställningar för att öka sina chanser att etablera sig på arbetsmarknaden på sikt.

Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25–65 år, andel (%)



Grått-Kalmar län, Rött-Västervik, Svart-Riket. (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





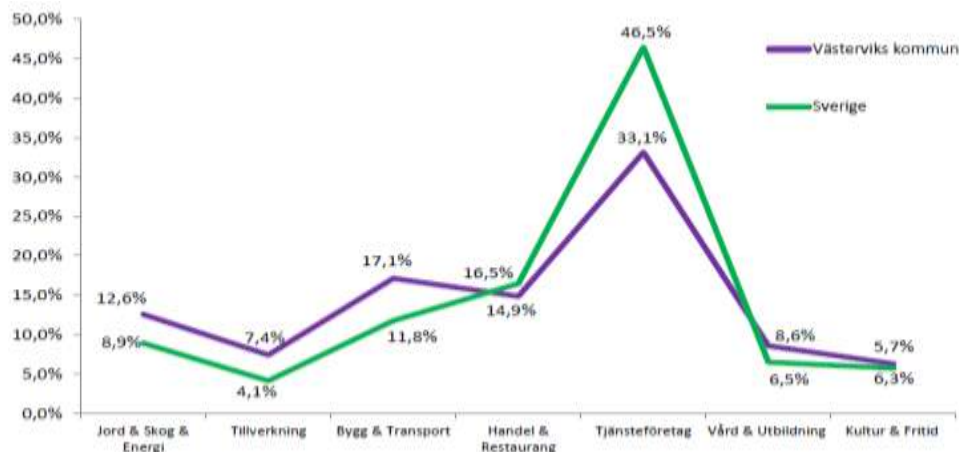
Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Målet innebär att bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Att investera i hållbara företag, industrier, forskning, miljöanpassad teknik och innovation är alla viktiga sätt att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling.

Företagande

Antalet konkurser minskade något, men ligger fortfarande på en mycket låg nivå. Under 2025 startades 175 företag i Västerviks kommun, som var fortsatt aktiva vid årets slut. Branscherna Jord, skog och energi, tillverkning samt Bygg & transport låg högre än riksgenomsnittet. 60 företag flyttade till Västervik. Under samma tid upphörde 136 företag, 18 gjorde konkurs och 62 flyttade från kommunen. Sammanlagt innebar det en ökning med 19 företag under 2025.

Branschfördelning för nystartade företag i kommunen och riket 2025.



Lila – Västerviks kommun, Grönt - Sverige



Besöksnäringen

Västervik fortsätter att visa en stabil och positiv utveckling av kommersiella gästnätter inrapporterade till SCB. Under 2025 uppgick antalet gästnätter till 583 203, vilket motsvarar en ökning med 11,6 % jämfört med föregående år. Utvecklingen är i linje med tidigare år och kan kopplas till ett långsiktigt arbete med samverkan, förlängning av besökssäsongen och en jämnare beläggning över året.

Till skillnad från tidigare perioder har den svenska kronan varit relativt stark under 2025, vilket innebär att valutautvecklingen inte varit en avgörande faktor för ökningen. I stället har flera större projekt och verksamhetsetableringar bidragit till ökad beläggning, där projektmedarbetare haft behov av boende även under lågsäsong. Detta har stärkt helårsnyttjandet av befintlig logikapacitet och bidragit till en mer resurseffektiv användning av besöksnäringens infrastruktur.

Förbättrat företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv

Kommunen har som mål att företagsklimatet ska förbättras jämfört med tidigare år. I Svenskt Näringslivs betygssättning gällande företagsklimatet ökade Västervik 15 placeringar från plats 145 till plats 130 år 2025.

Tillgång till fiber

Att ha tillgång till bredband eller fiber är idag nästan en förutsättning för att man ska kunna tillgodogöra sig många av tjänsterna vi nu ser som självklara. Ytterst är tillgång till bredband eller fiber en demokratifråga. Under 2025 hade 98,6 % av alla hushåll och företag i kommunen möjlighet till optofiberanslutning med 100 megabit per sekund. Utanför tätorter är siffran dock cirka 90%. Tillgång till fiber har cirka 80% i tätorter och 58% utanför tätorterna.

Laddinfrastruktur

Det ökade elbils- och laddhybridsinnehavet innebär ökad efterfrågan på elbilsladdare. Kommunen har antagit en plan för utveckling av laddinfrastrukturen och bidrar även aktivt i olika typer av projekt med externa aktörer som vill anlägga laddstolpar. Antalet laddningspunkter har ökat från 167 stycken 2024, till 196 stycken 2025.

Visionsmål för Västerviks kommun

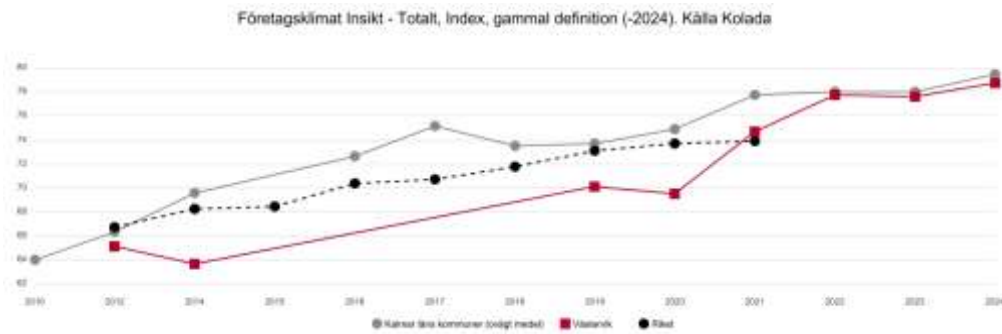
*Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, och
Visionsmål 5 Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun, främjas av kommunens arbete med näringslivsutveckling respektive infrastrukturutveckling.*



Indikator för AGENDA 2030 – Företagsklimat enligt Öppna jämförelser

Kommunen har en fortsatt hög servicenivå mot företagen. Insikt är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Inom kommunorganisationen går det via Insikt se att servicenivån mot företag fortsätter att ligga kvar på en hög nivå. För 2024 ligger Nöjd kund Index (NKI) på 79, vilket innebär ett högt betyg. År 2023 var det 78.

Företagsklimat Insikt – Totalt, Index.



Grått-Kalmar län, Rött-Västervik, Svart-Riket. (Kolada januari 2026)

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





Mål 10 Minskad ojämlikhet

Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter. I ett jämlikt samhälle har alla lika rättigheter och möjligheter. Det spelar till exempel ingen roll vilket kön, vilken etnicitet eller religion man har eller hur gammal man är.

Kulturenheten

Kulturenheten bidrar till minskad ojämlikhet genom riktade insatser och kostnadsfria aktiviteter som ökar tillgängligheten för kommunens invånare. Biblioteksverksamheten är också en viktig plats för möten och tillgång till böcker för både lärande och upplevelser.

Servicepunkter

I Västerviks kommun finns tio servicepunkter i matbutiker över hela kommunen, även i skärgården. Där kan man utöver att ta del av kommersiell service bland annat få hjälp med att hitta information på kommunens hemsida. Flera butiker har ett utsatt ekonomiskt läge, och skulle en butik behöva stänga skapar det långa avstånd för invånarna till livsmedelsinköp och ombudstjänster. Flera butiker har jobbat med digitalisering och erbjuder idag delvis obemannade öppettider.

Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, främjas av kommunens arbete mot diskriminering samt av kulturenhetens verksamhet.



Indikator för Agenda 2030 - Integration

Västervik fortsätter att ligga över riksgenomsnittet över andelen flyktingar i kommunen som kommit in på arbetsmarknaden eller börjat att studera.

Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) 1997-2024.



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026)

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering.

Start av processen med ny översiktsplan

Under 2024 påbörjades uppdraget att ta fram en ny översiktsplan. En översiktsplan ska varje kommun ha. Den styr kommunens mark- och vattenanvändning. En ambitiös tidig dialog med inhämtande av synpunkter hos olika målgrupper och i olika geografier genomfördes under våren 2025. Under hösten sammanställdes dialogerna och ett samrådsförslag har börjat ta form. Ny översiktsplan bedöms vara färdig år 2028.

Kulturlivet

Under 2025 har Kulturenheten bidragit till stärkt social hållbarhet, jämlik tillgång till kultur och inkluderande mötesplatser i hela kommunen. Kulturverksamheterna bidrar till levande stadskärnor, attraktiva livsmiljöer och social sammanhållning genom samverkan med föreningsliv, regionala aktörer och civilsamhälle.

Sammantaget visar året att kulturenheten och dess verksamheter är en central del av kommunens långsiktiga hållbarhetsarbete. Genom fortsatt samverkan, utveckling av tillgängliga mötesplatser och ett starkt fokus på barn och unga skapas goda förutsättningar för en hållbar och inkluderande samhällsutveckling i linje med Agenda 2030.

Gång- och cykelvägar

Under 2025 slutfördes byggnationen av 1,5 kilometer gång- och cykelväg längs Stora Trädgårdsgatan. I samband med det utfördes även byggnation av 230 meter gång- och cykelväg längs Bågvägen. Därmed skapades ett sammanhängande cykelstråk mellan Gertrudsvik och centrala Västervik. Utmed sträckan finns nu 12 cykelöverfarter för att prioritera cykeltrafiken. Återvunnen kantsten användes till ca 70 procent.

Två cykelöverfarter byggdes vid de olycksdrabbade passagerna över Vassbäcksvägen mot Karstorps idrotts- och friluftsområde. Längs Norrlandsvägen slutfördes de sista 260 metrarna av gång- och cykelvägen mellan Rutsbergsgatan och Platåvägen.



Befolkningen minskade

Under det gångna året minskade kommunens befolkning med 178 individer, till 36 269 stycken. Förklaringen till minskningen är låga födelsetal som tillsammans med relativt höga dödstal ger ett stort födelseunderskott (minus 281 stycken). Därutöver var invandringen till kommunen återigen tillbaka på låga nivåer efter den tillfälliga ökningen av folkbokförda ukrainare som sågs under 2024. Invandringsöverskottet för kommunen under 2025 var det lägsta under hela 2000-talet (plus 14 stycken). Flyttnettot gentemot övriga Sverige var positivt (plus 90 stycken), och den siffran kan i sin helhet härledas till flyttningsöverskott mot kommuner utanför det egna länet. Gentemot kommuner inom egna länet var flyttnettot däremot svagt negativt (minus 9 stycken).

Det föddes endast 236 barn i kommunen under 2025. Det är de lägsta födelsetalen i kommunen någonsin i den officiella statistiken hos SCB som sträcker sig tillbaka till 1968. Antalet döda var något högre än de senaste åren och födelseunderskottet landade på minus 281 stycken, vilket även det är det största underskottet någonsin för kommunen.

Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, främjas av kulturlivet och gång- och cykelvägar som beskrivs ovan.

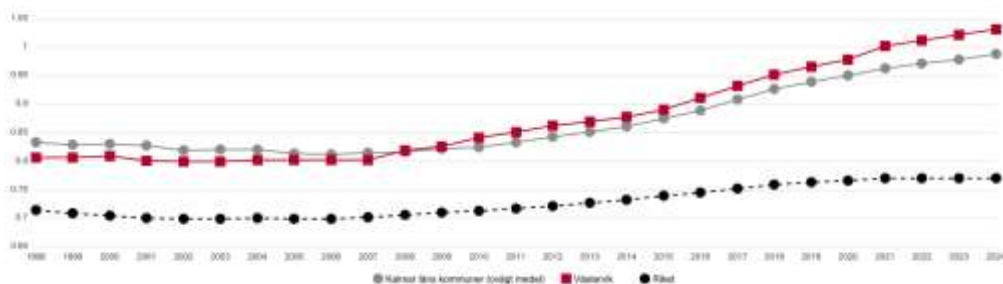
Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas av gång- och cykelvägar som beskrivs ovan.

Indikator för AGENDA 2030 - Demografisk försörjningskvot

Den stora utmaningen är den allt äldre befolkningen, både i riket och i vår kommun. Det innebär bekymmer både med försörjningskvoten (alltså hur många utanför "arbetskraftsålder" som ska försörjas av 20 - 64 åringar) som bekymmer med att hitta arbetskraft. Grundläggande faktorer för en positiv befolkningsutveckling är utbud av, och kvalitet på, kommersiella och offentliga tjänster, arbetsmarknad, bostadsmarknad, utbildning och infrastruktur.

Demografisk försörjningskvot.

Demografisk försörjningskvot, Källa Kolada



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt fel håll





Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Kommunen har en viktig roll att se till ekonomisk, social och ekonomisk hållbarhet när det kommer till hela kedjan för förbrukning: upphandling, konsumtion och avfall.

Social hållbarhet i kommunens upphandlingar

Under 2025 har Upphandlingsenheten fortsatt jobbat med att få in social hållbarhet i kommunens upphandlingar. Fokus har legat på att hitta några pilotprojekt där det är passande att ställa krav på dialog med leverantörer angående sysselsättning. Syftet med dialogen är att undersöka om leverantören har möjlighet att erbjuda exempelvis praktik. Målsättningen är att i längden kunna använda upphandling som ett arbetsmarknadsverktyg genom att kommunens leverantörer kan hjälpa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att få en väg in på arbetsmarknaden.

Ekonomisk hållbarhet i kommunens upphandlingar

Upphandlingsenheten fortsätter med arbetet att fördjupa sig i ekonomisk hållbar upphandling. Arbetet syftar både till att utveckla vår kunskap inom området och att identifiera åtgärder för att bli bättre på ekonomisk hållbara upphandlingar. Hittills har fokus legat på ekonomisk brottslighet genom att lyssna på Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner för att förstå hur man kan arbeta för att förebygga brott både i upphandlingskedet och under avtalstiden.

Projekt Smart upphandling för mindre klimatavtryck

Projektet är inne i sitt andra år av tre och ska syfta till att offentliga upphandlingar i Kalmar läns tolv kommuner aktivt ska bidra till fossilfri, resurseffektiv och cirkulär produktion av varor och tjänster. Kalmar kommun är projektledare.

Hållbarhet inom kommunens måltidsservice

Matsvinnet mäts och följs upp varje dag, och ligger nu lågt tack vare ett aktivt arbete i både kök och skolrestaurangerna. Menyerna utvecklas mot fler vegetabiliska alternativ, hybridrätter där kött och grönsaker blandas samt mot svenskodlade råvaror för att minska klimatpåverkan. Förbättrade rutiner gör också att rätt mängd mat lagas och levereras, vilket minskar slöseri med resurser.



Energien i matavfallet blir till biogas

Allt matavfall som samlas in i Västerviks kommun transporteras till Jönköping där det behandlas och omvandlas till biogas och biogödsel. Den insamlade mängden matavfall har fortsatt att öka under 2025. Jämfört med 2024 har insamlingen ökat med cirka 25 procent. Ökningen av insamlat matavfall bedöms bero på att fler hushåll och verksamheter har fått möjlighet att sortera ut sitt matavfall under året, vilket bidrar till både ökad biogasproduktion och återföring av näringsämnen genom biogödsel.

Ökad källsortering

EU har som mål att återanvändning av kommunalt avfall ska öka till minst 55 viktprocent till 2025, minst 60 viktprocent till 2030 och minst 65 viktprocent till 2035. Effektiv materialåtervinning kan göras av rena fraktioner av hög kvalitet där materialet ersätter jungfrulig råvara.

Fastighetsnära sortering har nu funnits i kommunen i över 15 år. Sortering av förpackningar ska ske oavsett om man valt att ha fastighetsnära insamling (FNI) eller inte, då det är ett lagkrav. Till 2027 ska alla hushåll i kommunen ha tillgång till FNI som både ska omfatta förpackningar och matavfall. Under 2025 har kommunen tagit ytterligare steg för att bygga ut den fastighetsnära insamlingen. FNI har införts hos flerbostadshus i ökad omfattning och arbetet med att införa FNI i skärgården samt på svåråtkomliga platser har påbörjats. Genom dessa åtgärder förbättras möjligheterna till källsortering i hela kommunen, även i områden där förutsättningarna tidigare varit mer begränsade.

Återvinningscentraler (ÅVC)

Återvinningscentralerna slår ytterligare besöksrekord även detta år. Antalet besök av privatpersoner på kommunens största ÅVC, Målserum, har successivt ökat från 46 428 år 2019, till 90 092 år 2025.

I början av 2025 ställdes Gamleby ÅVC om till obemannad drift. För att få tillträde behöver kunder genomföra en kortare utbildning. Därefter kan de identifiera sig genom att skanna sitt körkort och få tillgång till anläggningen under utökade öppettider. Förändringen har tagits emot positivt av kunderna, vilket även tydligt avspeglas i besöksstatistiken. Antalet besök ökade från 6 971 under 2024 till 13 793 under 2025, vilket innebär att antalet besökare i det närmaste har fördubblats.

Materialåtervinning

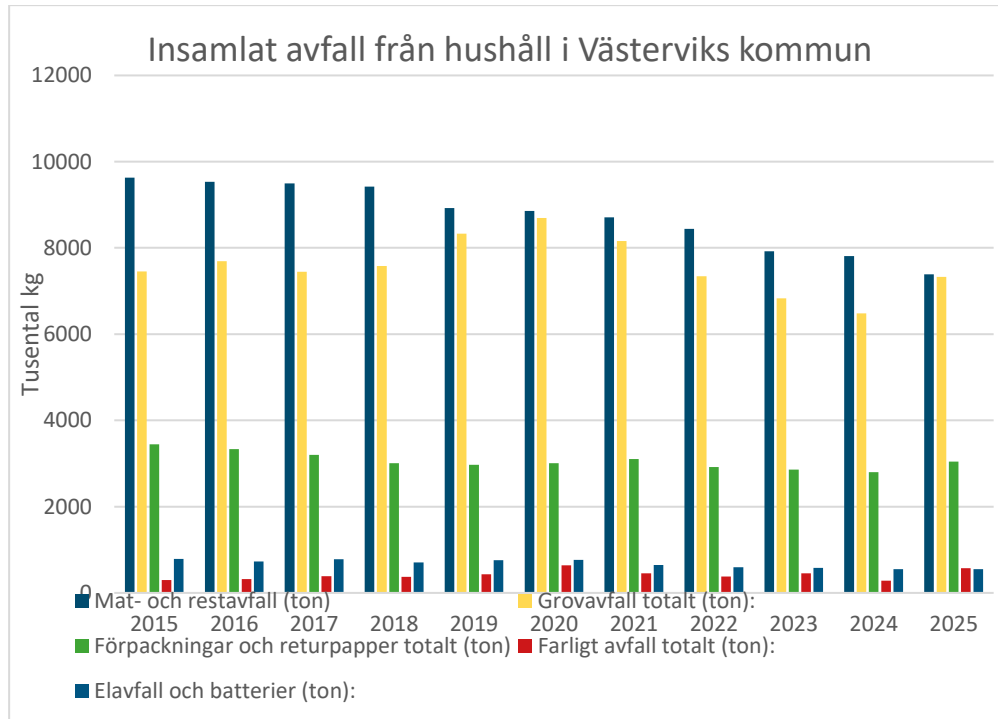
Enligt den årliga statistiken över kommunalt avfall i Sverige 2024 från Avfall Sverige behandlades 427 kg/person eller totalt 4,5 miljoner ton avfall från hushåll och företag med hushållsliknande avfall i Sverige. Ett mått på materialåtervinning är utsorterat avfall enligt producentansvar där kommunerna sedan 2024 är ansvariga för insamlingen. Värdet är liksom för tidigare år beräknat enligt Avfall Sveriges modell, där invånarantalet inte enbart tagit hänsyn till fastboende utan även baserats på fritidshusboende, gästnätter i kommunen, samt in- och utpendling.

Förpackningar 2025:

Pappersförpackningar 24,42 kg/invånare
Metallförpackningar 2,77 kg/invånare
Plastförpackningar 12,28 kg/invånare
Glasförpackningar 28,72 kg/invånare
Tidningar 8,91 kg/invånare



Insamlingen av tidningar fortsätter att minska. Den pågående digitaliseringen – både av nyhetskonsumtion och annonsmarknad – innebär att mängden tillgängligt papper i kretsloppet gradvis minskar. När det gäller övriga materialfraktioner ser vi däremot en ökning i insamlade mängder jämfört med 2024. Ökningen kan påverkas av flera omständigheter, såsom konjunkturläge, konsumtionsmönster samt förändringar i producenternas val av förpackningsmaterial.



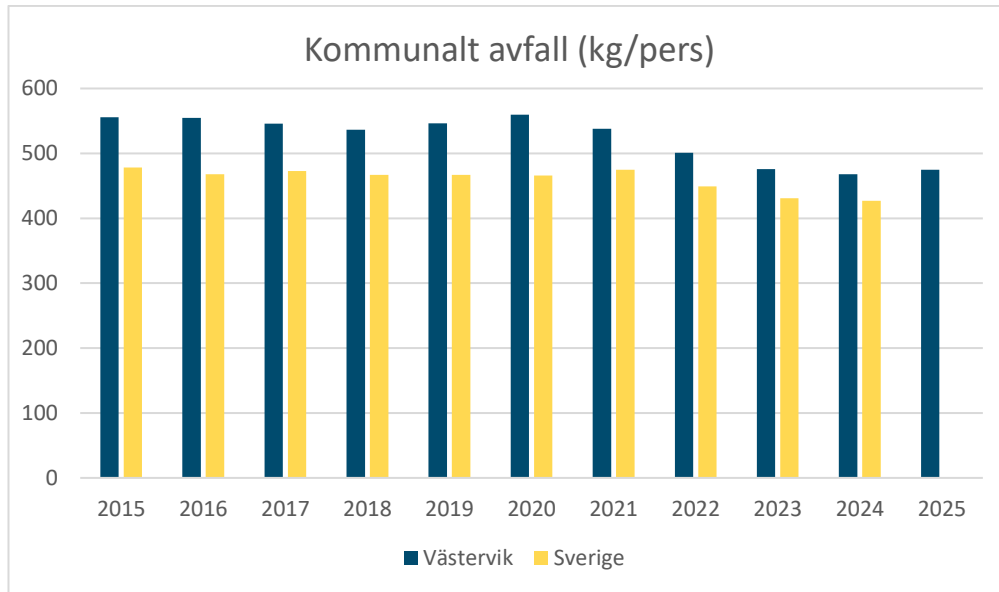
Totala mängder av insamlade avfallsfraktioner i Västervik 2015–2025

Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas av utbyggd fastighetsnära insamling då det bidrar till högre materialåtervinning, minskade avfallsmängder och en starkare cirkulär ekonomi i kommunen. Den biogas som produceras av insamlat matavfall stödjer samtidigt omställningen till förnybar energi.

Indikator för AGENDA 2030 – Minskade avfallsmängder

Den nedåtgående trenden för avfallsmängder i Västervik, som pågått sedan 2020, får ett mindre bakslag under 2025. Den totala mängden avfall uppgick till 475 kg per person, vilket innebar en ökning jämfört med föregående år. Vissa fraktioner fortsatte att minska, som restavfallet medan matavfall ökade. Den största ökningen stod dock grovavfallet för. Det ökade med cirka 850 ton jämfört med 2024 och bestod till stor del av behandlat och obehandlat trä. Möjliga förklaringar kan vara skärpta sorteringsregler, nya rutiner kring impregnerat trä, ökade bygg- och renoveringsaktiviteter samt fler besökare på återvinningscentralerna.



Avfallsmängder per person i Västerviks kommun 2015–2025

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. En stor andel av utsläppen av växthusgaser kommer från sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi. Ett förändrat klimat innebär ett ökat hot mot både välfärd, samhälle och miljö. Målet innebär att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser. Den globala temperaturökningen ska under 2 grader helst max 1,5 grad.

Kommunens fordonsflotta

Kommunens mål är att andelen fossilbränslefria fordon ska öka, och vi ska verka för att fossilbränslefri körning ska möjliggöras i hela kommunen, exempelvis genom utökad laddinfrastruktur. Andelen fossilbränslefria fordon under 3,5 ton är 49 %, det är samma som 2024. För fordon drivna på fossilfritt inklusive biodiesel (HVO) är siffran 76 % vilket är en ökning med 2 % (uppgift från 31 augusti 2025).

Under 2025 har det inte varit möjligt att få tag i biogasbilar inom våra upphandlingsramar. Elbilarna dominerar nyproduktionen och det var sådana som köptes in. Målet till 2030 är 100 % fossilfri fordonsflotta. En fordonspolicy togs fram under 2025.

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor med bil

Utsläppen av fossil koldioxid i kommunen från tjänsteresor med bil inklusive resor med egen bil uppgick till 0,13 ton koldioxidekvivalenter per årsmedarbetare. Det är i princip samma nivå som året innan.

Koldioxidutsläpp från olika färd sätt genom avtalad resebyrå

	2025
	kg CO ₂
Tågresor	740
Buss	2 262
Båt	2 465
Flygresor	2 839
Totalt	8 306

Tabellen visar kommunala tjänsteresor som registrerats genom DIB Travel (2025).



Utsläpp från kommunens skärgårdsbåtar

Västerviks skärgård trafikeras med båtarna Ellen Key, Kung Märta och den privatägda M/S Bella. Säsongen 2025 släpptes 102 ton koldioxid ut från Ellen Key, 50 ton ut från Kung Märta och 34 ton ut från M/S Bella. Totalt 186 ton koldioxid.

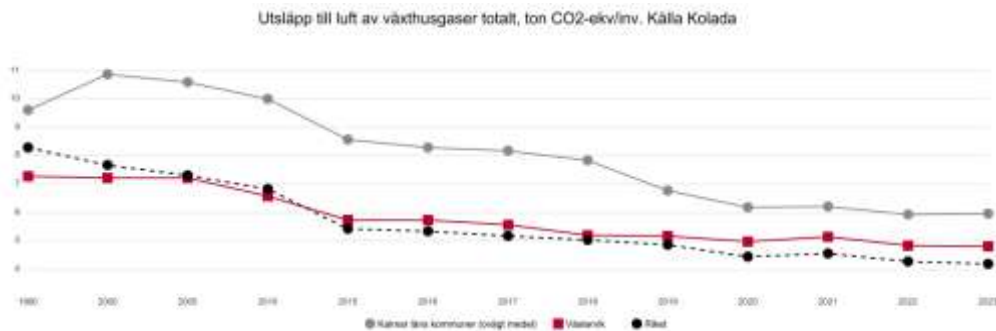
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas båda bland annat av kommunens arbete med att fasa ut fossilbränsle drivna fordon.

Indikator för AGENDA 2030 - Utsläpp av växthusgaser per invånare

Räknat per invånare var utsläppen 4,82 ton koldioxidekvivalenter per invånare under 2023. Det är en minskning med 0,02 ton jämfört med året innan.

Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekv/inv.



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll





Mål 14 Hav och marina resurser

Havsmiljön påverkas av fiske, spridning av miljögifter och utsläpp av näringsämnen som hamnar i haven och leder till övergödning. Målet handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt.

Minskad övergödning

Västerviks kommun bedriver ett aktivt arbete för att minska övergödningen av Östersjön. Vattenupppehållande åtgärder genomförs och vattendrag och fiskvägar restaureras. Kommunen erbjuder rådgivning och hjälp till markägare samt deltar i samverkansprojekt med andra kommuner, regioner och verksamheter.

Vattenfördröjande åtgärder

Västerviks kommun har under 2025 arbetat för att förbättra miljösituationen i kommunen genom samverkan med lokala lantbrukare i olika vattenmiljöprojekt runt om i kommunen. Fokus är att minska övergödningen, anpassning till ett förändrat klimat och åtgärder för att främja ett rikt djur och växtliv. Där våtmarker och fosfordammar anläggs hålls vattnet kvar i landskapet längre tid. På så vis minskas sårbarhet både för torka och översvämningar.

Lokal åtgärdssamordnare i Tjust och Gryt

Ett flerårigt samarbetsprojekt mellan Västerviks, Valdemarsviks och Åtvidabergs kommuner samt länsstyrelsen i Östergötland erbjuder stöd och rådgivning. Projektet benämns Lokal åtgärdssamordnare inom Tjust och Gryt och innebär strategisk åtgärdssamordning i samverkan mellan kommunerna och naturum Västervik.

Upptäck Östersjön med naturum Västervik

Upptäck Östersjön är en aktivitet som erbjuds till skolelever från årskurs 5 till Gymnasiet. Elever lämnar skolsalen och får följa med naturumpersonal ut i Östersjön. Teori varvas med praktiska moment som håvning och snorkling. Syftet är att skapa en relation till havet och med dess invånare för att på så sätt skapa en förståelse för det som lever under ytan.



Östersjödagen 2025

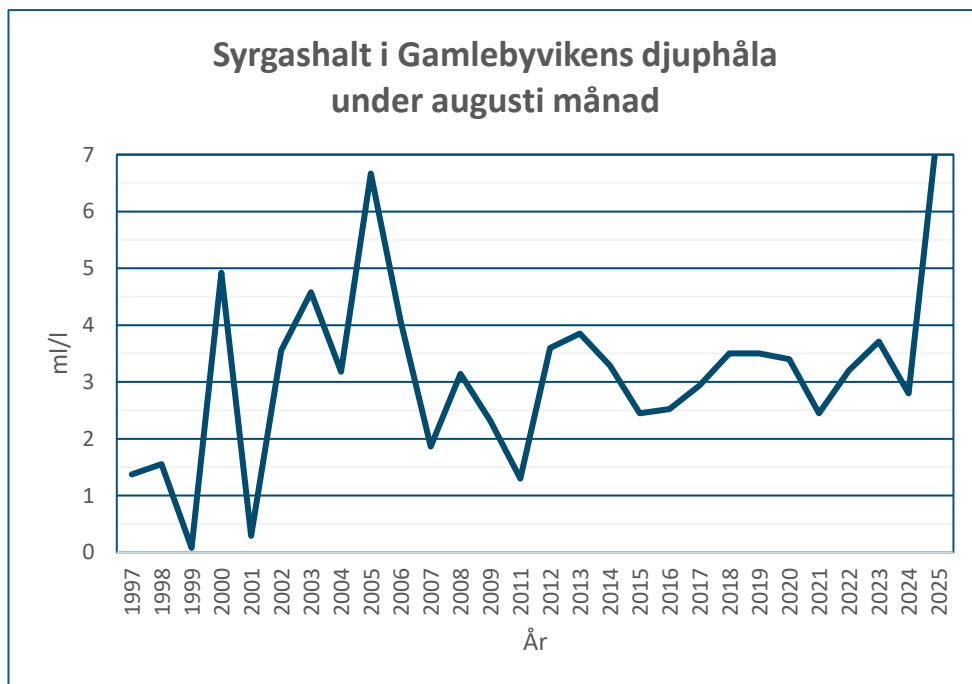
Tredje torsdagen i augusti uppmärksammades Östersjödagen i samverkan med Västerviks kommun och Marströmmens Vattenråd. Tjänstepersoner och naturumpersonal som arbetar med vattenfrågor spenderade en dag i centrala Västervik för att möta invånare. På schemat stod bland annat att experimentera med en vattenmodell som visar på behov av vattenfördröjning, höra om hur markägare kan hjälpa Östersjön samt information om musselodlingen i skärgården.

Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas av kommunens arbete med att minska övergödningen av havet och information till allmänheten.

Kommunens indikator – Syrgashalt i Gamlebyviken

Bottenvattnet i Gamlebyvikens djuphåla på 60 meter har sedan 1960-talet varit extremt syrefattigt under större delen av året. Sedan 2011 har syrehalterna inte varit under den kritiska gränsen 2,5 ml/l ens under augusti månad då syrebristen vanligen är som värst. 2025 var syrehalten 7,6 ml/l.



Figuren visar syrgashalten i Gamlebyvikens djuphåla under augusti månad för perioden 1997 till 2025. (Kalmar läns kustvattenkommitté 2025).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll →



Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Målet innebär bland annat att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, hejda markförstöringen samt förlusten av biologisk mångfald.

Att lyckas behålla en biologisk mångfald är avgörande för att ekosystem ska fungera och göra nytta som att rena vatten och luft, lagra kol och pollinera våra grödor. Utan många olika arter med skilda funktioner är risken stor att nyttjandet av naturresurser, klimatförändringar och annan påverkan skadar ekosystemens förmåga att leverera dessa tjänster.

Biologisk mångfaldgrupp

Under 2025 träffades kommunens Biologisk mångfaldgrupp tio gånger för att diskutera hur vi gemensamt tar olika frågor framåt. Utgångspunkten var de sex utsedda fokusområdena: Information till allmänheten, Återvätning av mark, Lekotop, Biologisk mångfaldspark, Holkar för olika arter samt Naturanpassad belysning. Ett studiebesök gjordes på Nya kyrkogården för att ta del av deras arbete med biologisk mångfald. Tre föreläsningar för allmänheten genomfördes och en heldagsutbildning om biologisk mångfald anordnades på Campus Västervik.

Nytt naturreservat

Arbetet med att bilda naturreservat Lögarebergen fortsatte under året och Länsstyrelsens naturvårdshandläggare besökte området i december. Förslag till reservatsföreskrifter och skötselplan är framtaget och reservatsbildningen väntas ske under 2026.

Invasiva arter

Under 2025 har ett LONA projekt bedrivits med syfte att inom kommun-koncernen ta fram riktlinjer för strategisk planering och hantering av invasiva arter. Invasiva arter är ett komplext problem och informationshöjande insatser internt har genomförts vid ett flertal tillfällen. En utställning om invasiva arter invigdes våren 2025 på naturum Västervik i syfte att kommunicera med medborgarna.



Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva,
Visionsmål 4 Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling, främjas båda av
bevarande av biologisk mångfald och bildande av naturreservat.

Indikator för AGENDA 2030 – Ekologiskt odlad åkermark

Ekologisk odling syftar till ett naturanpassat jordbruk utan syntetiskt framställda mineralgödselmedel och kemiska bekämpningsmedel. Kretsloppstänkande och strävan efter ett kulturlandskap med stor artrikedom och biologisk mångfald är några av målsättningarna. I Västerviks kommun har andelen ekologiskt odlad åkermark legat på ungefär samma nivå, (18%) under de senaste åren för att sjunka till 16,5% 2024.

Ekologiskt brukad åkermark, andel (%) år 2009–2024.



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen är oförändrad





Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling handlar om förtroende för det demokratiska systemet. Det handlar om trygghet och tillit till kommunen.

Kommunens brottsförebyggande arbete

Sedan sommaren 2023 har kommunerna ett uttalat ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Kommunstyrelsen ansvarar för ledningen och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige. Strategiska brottsförebyggande frågor hanteras av Olycks- och brottsförebyggande rådet (OBRÅ) och i brottsförebyggande frågor kopplade till barn och unga är också kommunens Styrgrupp för barn och unga rådgivande. På Enheten för räddningstjänst och samhällsskydd arbetar en tjänsteperson med ansvar för samordningen av kommunens brotts- och våldsförebyggande arbete.

Den lokala lägesbilden kring brott och otrygghet

Utifrån polisens och kommunens gemensamma trygghetsundersökning och kriminalstatistiken vet vi att Västerviks kommun är en kommun där invånarnas upplevda trygghet är bland de högre i polisregion Syd och att utsattheten för brott genomgående är relativt låg i jämförelse med riket. De flesta invånare varken begår brott eller utsätts för brott.

Ungdomar i Västervik bedöms fortsatt framför allt ägna sig åt traditionell ungdomsbrottslighet i motsats till nätverkskriminalitet. Destruktivt ungdomshäng var inte ett problem 2025 på samma sätt som för några år sedan även om tomma skolgårdar, köpcentrum och idrottsanläggningar periodvis fungerar som tillhåll med skadegörelse som följd. Samverkan med gemensamma insatser kring dessa otrygga platser sker löpande.

Den personal som arbetar nära barn och unga framhåller psykisk ohälsa som ett större problem och bekymmer än normbrytande. Sommaren 2025 blev lugn bland ungdomarna, möjligen eftersom verksamheter inom kommunen hade fått fortsatt uppdrag att samverka kring sommarlovet. Insatserna bestod bland annat av att fältare och personal från fritidsgårdarna var i tjänst under sommaren liksom av busstransport och lunch till barn i dagkolloverksamheten och särskild feriepraktik till yngre ungdomar i behov av sysselsättning.



Arbetet med att utveckla arbetssätt för att förebygga kriminalitet hos barn och unga har fortsatt. Metoden SIG (Sociala insatsgrupper) infördes under året och en samverkan i BOB-råd (Barn och unga i organiserad brottslighet) inleddes tillsammans med polisen, frivården och andra aktörer.

Välfärdsbrott

Kriminell ekonomi i allmänhet och välfärdsbrott i synnerhet har varit i fokus under året. Kommunen kartlade under hösten verksamheternas utsatthet för välfärdsbrott och förmågan att förebygga och hantera dem. Arbetet med insatser för att höja kommunens förmåga kommer att vidta under 2026.

Hot i skolan

Efter den fruktansvärda skolskjutningen på Campus Risbergiska i Örebro i februari 2025 utsattes flera av Västerviks skolor för falska hot om skolattentat. Även om inget av hoten varit allvarligt menat skapar de naturligtvis oro och slösar tid och resurser för polis och kommun.

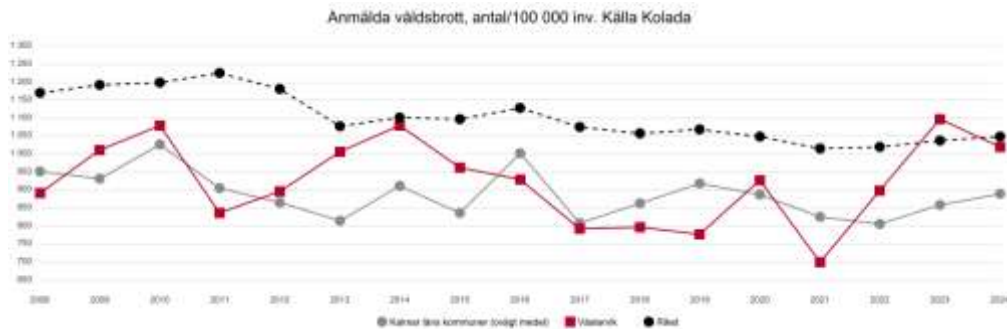
Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 3 En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva, Visionsmål 8 Alla är delaktiga och känner trygghet, främjas båda av kommunens arbete med att förebygga brott och främja delaktighet.

Indikator för AGENDA 2030 – Våldsbrott

Antal anmälda våldsbrott i Västerviks kommun beräknat per invånare har minskat något till 1 021 stycken 2024 efter två års ökning.

Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv. 2008–2024



Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada januari 2026).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen är oförändrad





Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Västerviks kommun är en del av en alltmer globaliserad värld. Samverkan och partnerskap är en förutsättning för genomförandet av Agenda 2030. Det gäller såväl globalt och nationellt som regionalt och lokalt.

Internationella kontakter

Kommunens internationella kontakter består främst av två delar, dels kontakter med vänorter, dels internationellt utbyte inom skolan. Västerviks kommun har en lång tradition av vänortssamverkan som sträcker sig tillbaka till 1940-talet.

Vänortssamverkan

Vänorten Närpes bjöd in till vänortsstämma i början av september 2025. Västerviks kommun deltog tillsammans med Föreningen Norden i Västervik. Flera värdefulla kontakter knöts under besöket och programmet var inriktat på hållbarhet och utveckling inom näringsliv, bildning och kultur i så väl framtida som historiskt perspektiv.

Närpes kommun tog också initiativ till att utveckla samverkan mellan föreningar med liknande inriktning på vänorterna. Föreningar i Västerviks kommun och Akranes kommun på Island fick möjlighet att lämna intresseanmälningar och Närpes kommun uppdrog sig att förmedla kontakteruppgifter till föreningar med matchande verksamhet.

Samverkan fortsätter med aktiviteter vänorterna emellan och närmast sker ett ungdomsutbyte då ungdomar från vänorterna träffas under en vecka i Närpes under augusti/september 2026.

Skolprojekt

Tidigare år har både grundskolan och Västerviks gymnasium deltagit i Erasmusutbyte, dock inte under 2025. Andra skolprojekt har skett under året, med samverkan inom EU och med afrikanska länder. En lärare från Västerviks gymnasium har inom ramen för EU-medel deltagit i en kurs i Padova, Italien. Samverkan fortsätter under 2026 då ett par lärare kommer delta i jobbskuggning och kurs kopplat till länder inom EU.



D-effect är ett treårigt EU-projekt med Västerviks kommun som en av parterna. Projektet syftar till demokratifrämjande insatser och utbyte inom kommunen och med samverkanspartner i EU-projektet samt externa aktörer. Västerviks gymnasium har ett huvudansvar för projektet. Elever på gymnasiet men även i grundskolan kommer att involveras i projektet. Under 2025 var lärare och elever bland annat med på en träff i Danmark och deltog på Almedalsveckan på Gotland.

Under året deltog Västerviks gymnasium i ett utbyte tillsammans med gymnasieskolan YBC i Nacka i ett utbyte i Rwanda och Uganda. Projektet finansieras av Atlas Partnerskap (Universitet-och högskolerådet). Eleverna genomför del av sina gymnasiearbeten inom ramen för utbytet. 2025 deltog verksamhetschefen för grundskola, gymnasieskola, Komvux och lärare i utbytet. Två elever skulle ha också ha deltagit men avstod resan på grund av läget i grannlandet Kongo. Projektet fortsätter 2026. Skolprojekteten är goda exempel på internationell samverkan där deltagarna lär sig av varandra och får kontakter.

Övriga internationella projekt

Projektet WaterMan består av 17 aktörer runt Östersjön som tillsammans ska motverka vattenbrist och bidra till en långsiktig hållbar vattenförsörjning i Östersjöområdet. Västerviks kommun är en av dem. Under 2025 har projektmöten hållits i Lettland, Polen och Kalmar/Västervik. I januari genomfördes en studieresa till Belgien där både politiker och tjänstepersoner deltog.

BOATMAN är ett EU-projekt som syftar till att stärka hållbar turism genom att utveckla ett nätverk av maritima kulturarvshubbar i södra Östersjöområdet. Projektet leds av Västerviks Museum i samarbete med Västervik Framåt och partners i Litauen och Polen. Nätverket ska lyfta fram det gemensamma maritima kulturarvet och skapa nya, långsiktigt hållbara besöksupplevelser över nationsgränserna.

Västervik är medlem i Sveriges Ekokommuner

Sveriges Ekokommuner har 86 kommuner och 2 regioner som medlemmar. Sveriges ekokommuner ingår i det globala nätverket för ekokommuner, ICLEI som är aktivt i över 125 länder och påverkar hållbarhetspolitik och driver lokala åtgärder för en naturbaserad, rättvis, cirkulär och hållbar utveckling.

Visionsmål för Västerviks kommun

Visionsmål 1 Samverkan och innovation – för en tryggad välfärd, främjas av Västerviks kommuns medlemskap i Sveriges Ekokommuner.

Visionsmål 2 Kommunikationer – Närmare varandra och omvärlden, främjas av vänortsbesök, skolutbyten och internationella projekt.



Hur går vi vidare mot ett hållbart samhälle?

Definition av Hållbar utveckling:

”En utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”.

En hållbar samhällsplanering innebär att utgå från människors grundläggande behov och hålla sig inom de planetära gränserna. De tre dimensionerna miljömässig, social samt ekonomisk hållbarhet måste alla beaktas. Barnens perspektiv och framtida miljö är särskilt viktigt att beakta när klimatförändringar och extrema väderhändelser accelererar.

För att uppnå social hållbarhet är det viktigt att alla kommuninvånare känner delaktighet i utvecklingen och att samhällsplaneringen ingår i en demokratisk process. Under 2025 förbereddes för ett nytt övergripande styrdokument; benämnt Hållbarhetsprogram, som ska harmonisera väl med kommunens mål och vision samt vila på de tre dimensionerna för hållbar utveckling: social, miljömässig samt ekonomisk hållbarhet. Hållbarhetsprogrammet ska fungera som ett paraply över de andra strategierna och policyerna i kommunen och ser ut att bli verklighet med start 2026.

Arbetet med kommunens nya översiktsplan inleddes 2024 och beräknas börjar gälla i början av 2028. I framtagandet av översiktsplanen involveras medborgare och andra intressenter för att ge synpunkter och påverka arbetet. De folkvalda politikerna fattar sedan besluten och antar planen. Under 2025 genomfördes närmare tjugo dialoger med kommuninvånarna. Hållbarhetsaspekterna ingår som en naturlig del i översiktsplaneringen då syftet är att skapa en långsiktig vision för vad kommunens ytor ska användas till. Huvudspåren är bebyggelseutveckling, infrastruktur samt grön- och blåstruktur. Underlag för grön- och blåstruktur har tagits fram av en konsult och belyser bland annat vad våra natur- och vattenmiljöer förser människor och samhället med i form av ekosystemtjänster, robusthet mot kommande klimatförändringar samt miljöer för rekreation och turism.

Den nödvändiga utvecklingen mot fossilfria lösningar ställer krav på energiplanering i samhället. En god energiplanering bidrar till att nå klimatmål, näringslivsutveckling samt ett samhälle med ökad motståndskraft. Under året har en energigrupp samlats till möten ett par gånger med tjänstepersoner från Samhällsbyggnadsenheten, Näringslivsavdelningen, Västerviks Bostads AB samt Västervik Miljö och Energi AB. Även Räddningstjänst är inbjudna men har inte kunnat medverka under året.



Källor

Statistikmyndigheten SCB – Agenda 2030

<https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/agenda-2030/>

Kolada – Jämföraren Agenda 2030 – Sveriges Kommuner och Regioner

<https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16621&report=130255>

Sveriges Ekokommuner – Gröna nyckeltal

<https://sekom.miljobarometern.se>

Kalmar läns kustvattenkommitté

<https://www.kalmarlanskustvatten.org/>

Sveriges kommuner och Regioner – Agenda 2030

[Agenda 2030 - SKR](#)

Västerviks kommun

<https://www.vastervik.se/>

Kommunstyrelsens förvaltning

Ledningskontor

Enheten för Samhällsbyggnad

Enheten för näringsliv och kompetens

Enheten för kommunservice

Kulturenheten

Enheten för räddningstjänst och samhällsskydd

Miljö- och byggnadskontoret

Barn och utbildningsförvaltningen

Socialförvaltningen

Västervik Miljö & Energi AB

[Västervik Miljö & Energi - Västervik Miljö & Energi](#)

Västerviks Bostads AB

<https://www.bostadsbolaget.vastervik.se/>

Naturum Västervik

[Naturum Västervik - Västerviks kommun](#)

Bilagor

Bilaga 1. Koladatabell: Agenda 2030 – Globala målen för hållbar utveckling

Bilaga 2. Koladatabell: BRP+, Hållbar utveckling och Livskvalitet